

וְכָל הַאִי לְמָה, אֵלֶּא לְאַה רוּחָא דְקוּדְשָׁא אֲתַעֲרַת
 בְּהַ, וַיִּדְעַת דְּכָל תַּיִי שְׁבַטִין עֲלָאִין, כְּלָהוּ
 קַדִּישִׁין, וַיִּפְקוּן מִנְהַ, וַדְּחַקַת שְׁעֵתָא, בְּחַבִּיבוּתָא
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כֶּךָּ הִיא קָרְאֵת לִזְן שְׁמָהוּ,
 בְּרִזָּא דְחַכְמַתָּא.

רַבִּי תַיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, הוּוּ אֲזִילִי בְּאוּרְחָא, אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי לְרַבִּי תַיִיא, בְּכָל זְמַנָּא (דְּאֲזִילִין)
 בְּאוּרְחָא, וְלַעֲיִנֵן בְּאוּרֵייתָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְרַחֵישׁ
 לָן נְסִין, וְהַשְׁתָּא אוּרְחָא דָּא אַרְיָךְ לָן, נְתַעֲסַק
 בְּאוּרֵייתָא, וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִזְדַּוּוּג בְּחַדָּן.

פְּתַח רַבִּי תַיִיא וְאָמַר, (שְׁמוֹת יב) בְּרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה
 עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעֶרְבַת תֹּאכְלוּ מִצֹּת, וּכְתִיב,
 (דְּבָרִים טז) שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלְיוּ מִצֹּת לֶחֶם עֲנִי, לֶחֶם
 עֲנִי כְּתִיב, הִיא מְלָה אֲתַעֲרוּ בְּהַ חַבְרֵיִיא. אֲבָל תָּא

לשון הקודש

וּשְׁאֵנוּן הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה,
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵישׁ לָנוּ נְסִים,
 וְכַעַת הַדֶּרֶךְ הוּוּ אַרְבַּה לָנוּ, נְתַעֲסַק
 בַּתּוֹרָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְחַבֵּר
 עִמָּנוּ.

פְּתַח רַבִּי תַיִיא וְאָמַר, (שְׁמוֹת יב) בְּרִאשׁוֹן
 בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעֶרְבַת תֹּאכְלוּ
 מִצֹּת, וּכְתוּב (דְּבָרִים טז) שִׁבְעַת יָמִים
 תֹּאכַל עָלְיוּ מִצֹּת לֶחֶם עֲנִי. לֶחֶם עֲנִי

מִשָּׁם, מִשּׁוּם כֶּךָּ הַקְדִּימָה לוֹ בַּחוּץ.
 וְכָל זֶה לְמָה? אֵלֶּא שְׁרוּחַ הַקְדָּשׁ
 הַתְּעוֹרְרָה בְּלָאָה, וַיִּדְעָה שְׁכָל הַשְּׁבַטִים
 הָעֲלִיוֹנִים הִלְלוּ, כְּלָם קְדוּשִׁים, וַיֵּצְאוּ
 מִמִּנְהַ, וַדְּחַקָה הַשְּׁעָה בְּחַבִּיבוּת
 לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִשּׁוּם כֶּךָּ קָרְאָה
 לָהֶם שְׁמוֹת בְּסוּד הַחֲכָמָה.

רַבִּי תַיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי תַיִיא, בְּכָל פַּעַם

תָּוִי, כִּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, הוּוּ בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא.
כִּד בְּעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקַרְבָּא לִזְוֵן לְגַבְיָהּ, יְהַב
לִזְוֵן אֲתֵר דְּלָחֵם עֲנִי. לָחֵם עֲנִי, מָאן עֲנִי. דָּא דוּד
מִלְכָּא, דְּכִתִּיב בֵּיהּ (תהלים מז) כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי.

וְהֵאִי לָחֵם עֲנִי אֲקָרִי מִצָּה, נִוְקְבָא בְּלֵא דְכוּרָא,
מִסְכְּנֵינֵינָא תָּוִי, אֲתִקְרִיבֵוּ לְגַבְיָהּ מִצָּה
בְּקַדְמֵינָא, בִּינֵן דְּקָרִיבֵוּ לִזְוֵן יְתִיר, עֵייל לִזְוֵן קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּדַרְגִּין אַחְרֵינִין, וְאֲתַחֲבַר דְּכוּרָא בְּנוֹקְבָא.
וְכַדִּין, מִצָּה כִּד אֲתַחֲבַרְת בְּכוּרָא אֲקָרִי מִצָּה
בְּתוֹסַפֶּת וְא"ו, תָּדָא הוּא דְּכִתִּיב, (דברים ל) כִּי תִמְצָוּהָ
הַזֹּאת. בְּגִינֵי כִּד, מִצָּה בְּקַדְמֵינָא, וְלִבְתַּר מִצָּה.

עַד דְּהוּוּ אֲזֵלִי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא דְאָמַר, טוֹפְסָרָא
דְּקַטְנִין, עֲקִימֵן בְּאוּרְחָא, סְטוּ לְעֵילָא, לֹא
תַתָּוֵן בְּקוֹסְטָרָא דְּקַטְרָא דְּלִתְתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי,

לשון הקודש

בִּינֵן שְׁקָרְבוּ אוֹתָם יוֹתֵר, הַכְּנִים אוֹתָם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדַרְגוֹת אַחֲרוֹת,
וְהַתְּחַבֵּר זָכַר עִם נִקְבָּה. וְאֵו, כְּשִׁמְעָה
מִתְּחַבֵּרְת בְּזָכַר, נִקְרָא מִצָּה, בְּתוֹסַפֶּת
וְא"ו. זֵהוּ שְׁכָתוּב (דברים ל) כִּי תִמְצָוּהָ
הַזֹּאת. מִשׁוּם כִּד מִצָּה בְּרִאשׁוֹנָה, וְאַחַר
כִּד מִצָּה.

בְּעוֹדָם הוֹלְכִים שְׁמַעוּ קוֹל אֲחֵד
שְׁאוֹמֵר: גְּדוּד שֶׁל רוֹצְחִים אוֹרְבִים

כְּתוּב. בְּדָבָר הַזֶּה הִתְעוֹרְרוּ בּוֹ
הַחֲבֵרִים. אֲבָל כֹּא רְאָה, כְּשִׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמִצְרַיִם, הָיוּ בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת. כְּשִׁרְעָה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַרְב אֲוֹתָם אֲלֵיו,
נִתֵּן לָחֵם מְקוֹם שֶׁל לָחֵם עֲנִי, לָחֵם עֲנִי.
מִי הָעֲנִי? זֵה דוּד הַמְּלֶךְ, שְׁכָתוּב בּוֹ
(תהלים פז) כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי.

וְלָחֵם עֲנִי הַזֶּה נִקְרָא מִצָּה, נִקְבָּה בְּלֵי
זָכַר הִיא עֲנִי. הִתְקַרְבֵוּ לַמִּצָּה בְּהַתְּחַלָּה.

שָׁמַע מִיְנֵהּ, דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְנִטְרָא אֲזַרְחִין.
 סְלִיקוּ לְעֵילָא, וְעָאלוּ בְּתַד טוּרָא, בֵּין טַנְרִין תְּקִיפִין,
 אָמְרוּ, הוֹאִיל וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּאֲזַרְחָא דָּא,
 מְלָה נְחָמִי אִו נִיסָא (פְּרַחִישׁ) אֲתַרְחִישׁ לָן.

אֲזַלִּי, יְתָבִי גַבִּי בְּקִיעֵי דְטַנְרָא. סְלִיק לִזֵּן חַד פֵּר
 נֶשׁ, תְּוֹוְהוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי מָאן אַנְתָּ. אָמַר
 מַאֲנָשִׁי אֲרַקָּא אָנָּא, אָמַר לִיה, וְתַמָּן אִית בְּנֵי נֶשָׂא,
 אָמַר אִין, וְזַרְעִין וְחַצְדִּין, מַנְיֵיהוּ בְּחִיזוּ אַחְרָא מְשַׁנְיִין
 מְנָאִי, וְסְלִיקְנָא גַבִּיכֹו, לְמַנְדַּע מַנְיֵיכֹו, מַה שְׁמִיָּה
 דְּאַרְעָא דְאַתּוֹן בְּהַ.

אָמַר לִיה, אֲרִץ, בְּגִין דְּהֶכָּא אֲרִץ חַתִּים שְׂרָיָא,
 דְּכַתִּיב, (אִיּוֹב כח) אֲרִץ מִסְפָּנָה יֵצֵא לֶחֶם,
 מִהָאִי יֵצֵא לֶחֶם, בְּשָׂאֵר אֲרַעָא לָא יֵצֵא לֶחֶם,
 וְאִי נָפִיק, לָאוּ מִשְׁבַּעַת חַמִּינִין. אֲדִהֲכִי עָאֵל

לשון הקודש

מי אתה? אמר, אני מאנשי ארקא.
 אמר לו, ושם יש בני אדם? אמר, כן,
 וזרעים וקוצרים, מהם במראה אחר
 משנים מפני, ועליתי אליכם להכיר
 מהם, מה שמה של הארץ שאתם בה?
 אמר לו, ארץ, משום שבאן שורה ארץ
 החיים, שכתוב (איוב כח) ארץ מספנה יצא
 לחם. מוזו יצא לחם? בשאר הארץ לא
 יצא לחם, ואם יוצא, לא משבעת

בדרך, סטו למעלה, אל תרדו לפירה
 חסרת הנג שלמטה. אמר רבי יוסי,
 מזה נשמע שהקדוש ברוך הוא רוצה
 לשמר את דרכינו. עלו למעלה ונכנסו
 להר אחד, בין סלעים חזקים. אמרו,
 הואיל והקדוש ברוך הוא רצה בדרך
 הזו, נראה דבר, או יתרחש לנו גם.
 חלבו. ישבו על בקיעי הסלע. עלה
 להם איש אחד. תמהו. אמר רבי יוסי,

לְאַתְרִיהָ. תְּנוּהוּ, אָמְרוּ וּדְאֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּעֵי לְאַתְעָרָא לֹן בְּמִלָּה.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וּדְאֵי עַל הָאֵי קָרָא דְאִמְרַתִּי,
דְּכִירְנָא דְאֹלִיפְנָא מִסְבָּאֵי, חַד מְלָה עֲלָאָה.
בְּפִסְתָּ, דִּיחַב לֹון קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לָחֶם
דָּא, מֵאֲרַעָא דְחַיִּי, וּלְבַתֵּר לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, לָחֶם דָּא,
וְהָא אֹקִימְנָא מְלָה.

תוּ הָוָה אָמַר, דְּבַר (דף קנו ע"ב) נָשׁ, כִּד נִפְיִק לְהָאֵי
עֲלָמָא, לָא יָדַע מִיָּדֵי, עַד דְּאִטְעִים נִתְמָא. פִּיּוּן
דְּאָכִיל נִתְמָא, אַתְעַר לְמַנְדַּע וּלְאַשְׁתְּמוּדְעָא. כִּד כִּד
נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם, לָא הָווּ יָדְעֵי מִיָּדֵי, עַד
דְּאִטְעִים לֹון קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָחֶם מֵהָאֵי אֶרֶץ,
דְּכַתִּיב אֶרֶץ מִסְּנֶה יַעֲז לָחֶם, וּכְדִין עָאלוּ יִשְׂרָאֵל,
לְמַנְדַּע וּלְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִיָּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

לשון הקודש

הַלָּחֶם הַזֶּה, וְהִנֵּה בְּאֲרָנוּ אֵת הַדָּבָר.
עוֹד הֵיךָ אוֹמֵר, שְׂאָדָם, בְּשִׁוְעָא לְעוֹלָם
הַזֶּה, לֹא יוֹדַע דְּבַר עַד שְׁטוּעַם לָחֶם.
פִּיּוּן שְׂאוּבֵל לָחֶם, מִתְעוֹרֵר לְדַעַת
וּלְחִבּוּר. כִּד בְּשִׁוְעָא יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם,
לֹא הָיוּ יוֹדְעִים דְּבַר, עַד שֶׁהִטְעִים לָחֶם
הַקִּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לָחֶם מִן הָאֶרֶץ הַזֹּאת,
שְׂכַתוּב אֶרֶץ מִסְּנֶה יַעֲז לָחֶם, וְאִזּוּ

הַפִּינִיּוֹם. פִּינִינִיּוֹם נִכְנָס לְמִקּוּמוֹ. תְּמַהוּ.
אָמְרוּ, וּדְאֵי הַקִּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחָה
לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּאִיזוּה דְּבַר.
אָמַר רַבִּי חֲזִיא, וּדְאֵי עַל הַפְּסוּק הַזֶּה
שְׂאִמְרַתִּי, זְכַרְתִּי שְׁלֹמְדַתִּי מִסְבִּי דְּבַר
אַחַד עַלִּיּוֹן בְּפִסְתָּ, שְׁנַתְּנִן לָחֶם הַקִּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל הַלָּחֶם הַזֶּה מֵאֶרֶץ
הַחַיִּים, וְאַחַר כִּד לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם,

וַיִּנְקֹא לָא יַדְעִי, וְלֹא אֶשְׁתְּמוּדְעָא, עַד דְּטָעִים נִהְמָא
דְּהֵאֵי עֲלֵמָא.

יִשְׂרָאֵל לָא יַדְעוּ, וְלֹא אֶשְׁתְּמוּדְעוּ בְּמַלְיָן דְּלַעִילָא,
עַד דְּאֶכְלוּ לֶחֶם עֲלָאָה, וּכְדִין יַדְעוּ
וְאֶשְׁתְּמוּדְעוּ בְּהֵוֹא אֲתֵר וּבְעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דִּינִדְעוּן יִשְׂרָאֵל יַתִּיר, בְּהֵוֹא אֲתֵר דְּאֶתְחַזִּי לְהֵאֵי
אֶרֶץ. וְלֹא יָכִילוּ, עַד דְּטָעְמוּ לֶחֶם, מִהֵוֹא אֲתֵר,
וּמֵאֵן אִיהוּ, שְׁמַיִם. דְּכַתִּיב, (שמות טז) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם
לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְדִין יַדְעוּ וְאֶסְתַּכְּלוּ בְּהֵוֹא אֲתֵר,
וְעַד דְּאֶכְלוּ לֶחֶם מִהֵוֹא אֲתֵר, (ס"א וְעַד דְּלֹא אֶכְלוּ לֶחֶם מֵאֵלִין
אֲתֵרִי) לָא יַדְעוּ מִיַּדִּי וְלֹא אֶשְׁתְּמוּדְעוּ.

אַתָּא רַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקִיָּה. אָמַר, וַדַּאי עַל דָּא אֲתַעֵר
לוֹן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהֵאֵי, וְעַל דָּא שִׁירוּתָא
דִּישְׂרָאֵל לְמַנְדַּע, לֶחֶם הוּא. קָמוּ וְאֶזְלוּ, עַד דְּהוּוּ

לשון הקודש

יָכִלוּ, עַד שֶׁטָּעְמוּ לֶחֶם מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹם,
וּמִי הוּא? שְׁמַיִם, שְׁכַתֹּב (שמות טז) הִנְנִי
מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִזּוּ יַדְעוּ
וְהֶסְתַּכְּלוּ לְאוֹתוֹ מְקוֹם. וְעַד שֶׁאֶכְלוּ
לֶחֶם מֵאוֹתוֹ מְקוֹם, וְעַד שֶׁלֹּא אֶכְלוּ לֶחֶם
בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת לֹא יַדְעוּ דְּכָר וְלֹא הִפִּירוּ.
בָּא רַבִּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּ. אָמַר, וַדַּאי עַל זֶה
הֵעִיר אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּזֵה, וְעַל

נִכְנְסוּ יִשְׂרָאֵל לְדַעַת וּלְהַפִּיר אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְתִינּוֹק לֹא יוֹדֵעַ וְלֹא
מִפִּיר עַד שֶׁטּוֹעֵם לֶחֶם שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה.
יִשְׂרָאֵל לֹא יַדְעוּ וְלֹא הִפִּירוּ בְּדָבָרִים
שֶׁלֹּמַעְלָה עַד שֶׁאֶכְלוּ לֶחֶם עֲלִיּוֹן, וְאִזּוּ
יַדְעוּ וְהִפִּירוּ אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם, וְרָצָה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּשְׂרָאֵל יַדְעוּ יוֹתֵר
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂרָאוּי לְאֶרֶץ הַזֶּה, וְלֹא

אָזְלוּ, חָמוּ תִירֵי דְרַמוּסְקִין, חַד דְּבַר וְחַד נְוִקְבָּא. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, לִית לָן מַלְאָה בְּעֵלְמָא, דִּלְא חָוֵי דְּבַר
 וְנְוִקְבָּא, וְכָל מַה דִּי בְּאַרְעָא, חָבֵי נָמִי בְּיַמָּא.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (בראשית ל) וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן הַשְּׂדֵה
 בְּעֵרֵב וַתֵּצֵא לָאָה לְקִרְאָתוֹ וְגו', וַתֵּצֵא לָאָה
 לְקִרְאָתוֹ, מִנָּא יָדַעַת. הָא אָמְרוּ דְּנִעָא חֲמָרָא, וְלָאָה
 יָדַעַת, וְנִפְקַת לִיה, וְגָרִים לִיה דְּנִפְק מִנָּה יִשְׁשָׁכֵר.
 חָדָא הוּא דְּכָתִיב יִשְׁשָׁכֵר חֲמוּר גָּרָם, אַל תִּקְרִי גָרָם,
 אֲלָא גָרָם דְּחֲמָרָא גָרְמָא לִיה. אָמַרְת לָאָה, וְדַאי
 יָדַעְנָא דַאי יִיעוּל יַעֲקֹב בְּמִשְׁכְּנָא דְּרַחֵל, לִית לִי
 לְאַפְקָא לִיה, אֲלָא אֲזִרִיד לִיה חָבָא, וַיִּיעוּל בְּמִשְׁכְּנֵי.
 כִּי שָׁכַר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְנֵי, (בראשית ל) מָאֵי בְּדוּדָאֵי
 בְנֵי, בְּגִין דְּנִחָא לִיה לְיַעֲקֹב עַל דָּא, דְּאֵלִין
 מְסִייעִין לְאוּלְדָּא. וַיַּעֲקֹב חָזָה יָדַע, דְּמַלְאָה לָא קָיָיְמָא
 בְּדוּדָאִים, אֲלָא לְעֵילָא.

לשון הקודש

וַתֵּצֵא לָאָה לְקִרְאָתוֹ, מִנָּה יָדַעַת? חָוֵי
 אָמְרוּ שְׁנַעָה חֲמוּר, וְלָאָה יָדַעַת וַיָּצֵאָהּ
 אֵלָיו, וְגָרָם לוֹ שֵׁנִיא מִמְנָה יִשְׁשָׁכֵר. זְהוּ
 שְׁפָתוֹב יִשְׁשָׁכֵר חֲמוּר גָּרָם, אַל תִּקְרִי
 גָרָם אֲלָא גָרָם, שְׁחֲמוּר גָּרָם לוֹ. אָמַרְתָּ
 לָאָה: וְדַאי יָדַעְתִּי שְׂאֵם יִפְגַּם יַעֲקֹב
 לְמִשְׁכַּן רַחֵל, אִין לִי לְהוֹצִיא אוֹתוֹ,
 אֲלָא אַחֲבָה לוֹ פָּאן וַיִּפְגַּם לְמִשְׁכְּנֵי.

בְּן הַרְאֵשִׁית שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְדַעַת הָיָה
 הַלְחָם. קָמוּ וְהִלְכוּ. בְּעוּדָם הוֹלְכִים רָאוּ
 שְׁנֵי פְרוֹת, אַחַד זָכָר וְאַחַד נְקֵבָה. אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, אִין לָנוּ דְּבַר בְּעוֹלָם שְׂאִינוּ
 זָכָר וְנִקְבָּה, וְכָל מַה שְּׁבְאַרְיָן - כִּד גַּם
 בָּיָם.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן
 הַשְּׂדֵה בְּעֵרֵב וַתֵּצֵא לָאָה לְקִרְאָתוֹ וְגו'.

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קיג) **מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ.** אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא רוּחָא דְקוּדְשָׁא קְאָמַר, מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, דָּא רַחֵל. אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה, דָּא לְאָה. מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת, דָּא עֲלֵמָא תַתָּא. אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה (הַלְלוּיָהּ), דָּא עֲלֵמָא עֲלָא, בְּנֵי בְּדַ הַלְלוּיָהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל אֲלִין שְׂבִטִין, תְּקוּנִין דְּלִתְתָּא אֵינוּן, וְכִלְהוּ בְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא. תָּא חֲזִי, כִּי שָׂכַר שְׂכַרְתִּיד, לְנִסְכָּא בְּנִיה גּוּפָא וּמָאן אִיהוּ תוֹרָה. שָׂכַר שְׂכַרְתִּיד, לְדָ, לְגוּפָךְ מִמֶּשׁ. שָׂכַר (דף קנח ע"א) שְׂכַרְתִּיד, לְאוּלְדָא דְיוֹקְנָךְ.

מִתְּכָא, מָאן דְלַעֲי בְּאוּרֵייתָא, אַחְסִין עֲלֵמָא דְאִתִּי וְאַחְסִין אַחְסִנְתָּא דְיַעֲקֹב. אַחְסִין עֲלֵמָא

לשון הקודש

התחנתון. אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה (הַלְלוּיָהּ) – זֶה הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. מִשּׁוֹם כֵּךְ הַלְלוּיָהּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל הַשְּׂבִטִים הַלְלוּ הֵם תְּקוּנִים שְׂלֵמִטָּה, וְכֻלָּם כְּמוֹ שְׂלֵמֵעֵלָה. בֵּא רְאָה, כִּי שָׂכַר שְׂכַרְתִּיד – לְקַחַת מִמֶּנּוּ הַגּוּף, וּמִי הוּא? תוֹרָה. שָׂכַר שְׂכַרְתִּיד – לְדָ, לְגוּפָךְ מִמֶּשׁ. שָׂכַר שְׂכַרְתִּיד – לְהוֹלִיד אֶת דְּמוּתְךָ. מִכַּאֲן מִי שְׂעוּסֵק בַּתוֹרָה, יוֹרֵשׁ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא וְיוֹרֵשׁ אֶת נַחֲלַת יַעֲקֹב.

כִּי שָׂכַר שְׂכַרְתִּיד בְּדוּדְאֵי בְּנֵי, מַה זֶה בְּדוּדְאֵי בְּנֵי? מִשּׁוֹם שְׂנוּחַ לְיַעֲקֹב עַל זֶה, שְׂאֵלוֹ מִסְיָעִים לְהוֹלִיד. וְיַעֲקֹב הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַדְּבָר לֹא עוֹמֵד בְּדוּדְאֵים, אֶלָּא לְמַעֲלָה.

פָּתַח וְאָמַר, מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אוֹמְרָת: מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת – זֶה רַחֵל. אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה – זֶה לְאָה. מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת – זֶה הָעוֹלָם